

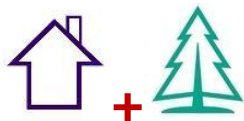
Seznam použitých symbolů:

Skupina pracujících ve třídě, indoor tým

Skupina pracujících v terénu, outdoor tým

Společná práce obou týmů (indoor + outdoor)

Zdraví a my

Problematika zdraví je klíčovým tématem na celém světě, dokladem toho je ustanovení Světové zdravotnické organizace (WHO).

Být zdravý je často spojováno s absencí nejrůznějších nemocí, které lidskou populaci sužují, ať už jsou to nemoci jako chřipka a s ní související epidemie, nebo nemoci civilizační s vazbou na náš způsob života, „životní styl“.

Se zdravím velmi úzce souvisí výživa (její složení, způsob i pravidelnost stravy). Zanedbatelnou složkou našeho života není ani pohyb a sport. Hodně se v této souvislosti mluví o zdravé výživě. Obsah tohoto označení však není všem zcela jasný.

Námět pro motivaci žáků před zahájením hry	<p>Sport patří ke zdravému životnímu stylu každého z nás. Jaké jsou podmínky v okolí školy, v regionu ke sportovnímu vyžití? Je pohybu dětí a jejich zapojení do sportovních klubů, kroužků nebo v rámci relaxace věnována nějaká pozornost?</p> <p>Další velmi důležitou součástí našeho života je potrava a způsob stravování. Fastfoody (rychlá občerstvení) jsou nenápadným plíživým nebezpečím. Jednostranná strava a nadměrné množství smažených pokrmů přispívá nejenom k nárůstu obezity zvláště u mládeže a dětí, ale také může být jednou z příčin nárůstu civilizačních chorob.</p> <p>Výrobky tzv. fastfoodů, zařízení rychlého občerstvení, se stávají v dnešní uspěchané době součástí každodenního života. Šíření těchto zařízení je spojeno s problémem globalizace. Bez rozdílu věku žáci rádi navštěvují McDonald, KFC či jiná zařízení, kde je vytvořeno příjemné prostředí s moderním vybavením, čisto, nekouří se zde. Navíc jsou nabízeny nejrůznější „výhodné“ balíčky a ještě k tomu je návštěva těchto řízení také záležitostí prestižní, zejména mezi dětmi i mládeží. K dispozici je i nějaký ten dárek jako bonus.</p>
Metodická doporučení	<p>Stručně za využití příkladu seznámit obsahem pojmu zdraví. Zdraví neznamena pouze nepřítomnost nemoci, ale příznivý stav pro člověka - z hlediska funkce jeho organismu i způsobu života.</p> <p>Ústava WHO (Světové zdravotnické organizace) definuje zdraví jako stav komplexní, tedy fyzické, mentální a sociální pohody, a ne jenom jako absenci nemoci nebo nějaké vady.</p> <p>V průběhu hry se budete zabývat nemocemi, které postihují českou populaci nejčastěji, co znají žáci ze svého okolí. Doporučujeme pracovat se statistikami, s internetovými stránkami.</p>

	<p>Např.:</p> <p>http://www.szu.cz/tema/prevence</p> <p>http://civilizacni-choroby.zdrave.cz/civilizacni-choroby/</p> <p>http://www.naturell.cz/civilizační-choroby-26</p> <p>http://www.topzine.cz/civilizacni-choroby</p> <p>Při mapování fastfoodů (outdoor týmem) i sportovišť a areálů zdraví, případně hřišť, záleží na velikosti města nebo obce, je možné mapovat bezprostřední okolí školy, obec, město, ve větších městech městskou část. U větších měst a obcí by měl učitel stanovit maximální počet navštívených zařízení (2-3), která jsou nejbližší škole. Je potřeba připomenout, že zařízeními rychlého občerstvení jsou také bufety, stánky apod. Jsou to vlastně fastfoody, které existují už dávno. Rovněž sloužily k rychlému občerstvení a byly k dispozici hlavně na nádražích, případně i v jiných místech, kde prochází hodně lidí. Na to je třeba žáky upozornit. V každém případě je potřeba úlohu modifikovat ve vztahu k místu, kde se škola nachází. Alternativním řešením je, že zařízení jsou učitelem předem vybrána a podle předem stanovených souřadnic (případně názvů zařízení) je budou žáci hledat. Uplatní se orientační dovednosti žáků a práce s GPS, případně mapou.</p>
Příklad	<p>Návrh sportoviště, sportovní plakát, kalendář sportovních aktivit, mapa rychlého občerstvení.</p> <p>Souhrn příkladů ze všech her naleznete v sekci Vzorové výstupy.</p>
Organizační pokyny	<p>Učitel by měl stanovit počet vhodných míst, která mají žáci najít. Místa by měla být snadno dostupná od školy. Žákům lze úlohu usnadnit a její řešení časově urychlit tím, že určíme lokality souřadnicemi GPS (např. hřiště, areál zdraví apod.), kam budou žáci směřováni. Nebudou muset nic hledat, ale půjdou najisto. Také pro učitele se po organizační stránce aktivita zjednoduší, neboť budou vědět o pohybu žáků v terénu. Učitel musí žákům vysvětlit, čeho si mají na daných lokalitách všimnout – k jaké aktivitě je možno lokalitu využít, zda by byla nutná nějaká úprava atd.</p> <p>Při obtížnější variantě úlohy vyhledávají vhodné lokality žáci sami. Je potřeba počítat s časovou i organizační náročností.</p>

Časová dotace	Dlouhodobá hra, několik měsíců v různých ročních obdobích, i v zimě.
Pomůcky	Mobilní telefony, fotoaparáty, kamery, záznamové listy , psací potřeby, GPS, mapa okolí školy (z internetu nebo turistická). Pozn. Možné je využít školní kameru nebo mobil a zařadit video (použití programu Windows Movie Maker).

L1 ZDRAVÍ A ŽIVOTNÍ STYL

Obtížnost úlohy: úloha náročná na sestavení dotazníku a realizaci ankety, vytvoření přehledu aktivit a jejich porovnání

Při zahájení realizace scénáře formou rozhovoru zjistit, co si žáci představují pod označením zdravý životní styl. Odvození pojmu je pak zajímavé porovnat s tím, co uvádí odborná literatura, případně internet. Prostřednictvím brainstormingu si pak ujasnit, co je zdravý životní styl. Společně vytvoří přehled aktivit, které prezentují zdravý životní styl.

Žáci si zpracují každý za sebe přehled aktivit běžného dne. Jde o příklad osobní ankety, která může být i anonymní. Její sumarizaci a vyhodnocení zpracuje učitel nebo vedoucí týmu. S výsledky jsou seznámeni členové všech týmů.

Aktivita zaměřená na monitorování podmínek vhodných pro uplatňování zdravého životního stylu. Posuďte, zda máte podmínky pro naplňování zásad zdravého životního stylu a zda je dodržujete. Průzkum lze provádět jak ve škole nebo v její těsné blízkosti, tak i mimo školu v rámci města/obce. Pokud některý z dotazovaných spolužáků (respondentů) odmítne odpovídat, je třeba jeho rozhodnutí respektovat.

Ú1 Zdraví versus nemoc

Připravte si stručný dotazník, vydejte se po škole nebo do okolí své školy a proveďte průzkum mezi vrstevníky.

Zjistěte nejméně u 10 dotazovaných, kterými chorobami trpí nejčastěji a jak často?

Ze zjištěných údajů sestavte pořadí výskytu chorob. Pořadí chorob zaznamenejte do [Záznamové karty zdraví](#) (viz příloha).

Název nejčastější choroby vložte do platformy.

Ú1 Zdraví versus nemoc

Obtížnost úlohy: středně obtížná, obsahuje přípravu rozhovoru (dotazníku) komunikaci s respondenty, vyhodnocení získaných informací.

Na základě přípravy ve škole, kdy si žáci mezi sebou vyzkouší ústní formu dotazníku - rozhovor, který mohou využít také v terénu nebo do terénu, si připraví vytištěný dotazník. Seznámí se s tvorbou jednoduchého dotazníku (maximálně 10 položek, využít škálování – souhlasím – téměř souhlasím – nesouhlasím). Pozor na dichotomické odpovědi ano-ne. Takových používat co nejméně. Jsou sice snadno vyhodnotitelné, ale nevystihují objektivně názory respondentů (dotazovaných).

Připravit dotazník v písemné formě je časově i materiálně obtížnější, než mít připravené otázky v záznamovém listu a sledovat frekvenci odpovědí. Dotazníkové šetření je potřeba také vyhodnotit. Ke zjištění výskytu nemocí je vhodné zpracovat i pořadí jejich v rámci třídy, školy, města. Je možné využít nejenom tabulky, ale také grafy.

Zjištěné výsledky je vhodné porovnat s údaji Státního zdravotního ústavu a zjistit, jak výsledky korespondují s údaji v rámci ČR. (Stránky SZU mají tyto údaje zveřejněné v rámci publikací na adrese <http://www.szu.cz/tema/prevence>)

České názvy vložit do platformy (pokud budou uvedeny i latinské názvy, tím lépe).

Souhrnným názvem **Civilizační choroby** jsou označena onemocnění, jež jsou především spojena s životním stylem moderní doby. Hlavními příčinami vzniku těchto chorob jsou: nadměrný příjem kaloricky bohatých potravin, zejména tučných, dále pak významný úbytek fyzického pohybu, konzumace cigaret, alkoholu a zvýšený stres. Ale i narušování životního prostředí chemickými, fyzikálními i biologickými vlivy. Za civilizační chorobu považujeme: srdečně cévní = kardiovaskulární choroby (infarkt myokardu, cévní mozková příhoda, hypertenze, ateroskleróza), onemocnění pohybového aparátu, obezitu, zhoubné nádory (rakovina), alergie, ale i diabetes mellitus, stres, deprese, únavový syndrom, impotenci, samovolné potraty atd. Mnoho rizikových faktorů jsme schopni ovlivnit zdravým životním stylem.

Ú2 Civilizační nemoci

Prodiskutujte v týmu, které nemoci se označují jako civilizační. Sestavte s pomocí literatury nebo internetu žebříček civilizačních nemocí podle četnosti, se kterou se vyskytují u populace dospělých. U každé choroby stručně uveďte, co bývá její častou příčinou. Zjištěné údaje zaznamenávejte do [Záznamové karty zdraví](#) (viz příloha).

Žebříček civilizačních nemocí podle četnosti výskytu u dospělých vložte do platformy.

Ú2 Civilizační nemoci

Obtížnost úlohy: požadováno vložení pořadí rozšíření civilizačních chorob; úloha středně náročná, žáci musí vytvořit tabulky, případně je na internetu vyhledat. Klíčovou aktivitou je práce s informacemi a jejich interpretace.

Žáci v úvodu úlohy prodiskutují pod vedením učitele, které nemoci se označují jako civilizační a proč se tak označují. S pomocí internetu, případně literatury, následně sestaví žebříček civilizačních chorob podle četnosti rozšíření v populaci dospělých. U každé choroby stručně uvedou, co k ní často přispívá. Následně porovnají se zjištěnými údaji ze svého okolí. Získané výsledky doplní do [Záznamové karty zdraví](#) spolu s charakteristikou toto typu chorob. Vytvořenou tabulku civilizačních nemocí seřazených podle četnosti výskytu u dospělých vloží do platformy.

Civilizační choroba	Projevy choroby	Rizikové faktory vzniku choroby	Výskyt choroby
Kardiovaskulární choroby	<ul style="list-style-type: none"> - vysoký krevní tlak - ateroskleróza - ischemická ch. srdeční 	<ul style="list-style-type: none"> - nepravidelný režim - malá pohybová aktivita 	na 1. místě příčin úmrtí ve vyspělých státech světa
Zhoubné nádorové bujení	<p>Více než 100 druhů rakoviny -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tlustého střeva 2) děložního čípku 3) prsu 4) plic <p>aj.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stres - chemické vlivy - genetické dispozice 	Na 2. místě příčin úmrtí ve vyspělých státech světa
Onemocnění pohybového aparátu	<ul style="list-style-type: none"> - vadné držení těla - bolesti zad, kloubů - migrény - nesoustředění, 		Každý 5. občan ČR
Alergie	<ul style="list-style-type: none"> - přecitlivělost na pyl, potraviny ... - anafylaktické reakce - aj. 	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšený výskyt látek v okolí tzn. toxické příčiny, - metabolické příčiny - snížená imunita, psychické příčiny, 	
Diabetes	<ul style="list-style-type: none"> - poruchy metabolismu (především cukru) – může vést až k oslepnutí atd. 	<ul style="list-style-type: none"> - genetická predispozice 	Jedna z nejrozšířenějších chorob, nárůst výskytu v posledních 10 letech (o 30 – 60 % na celém světě)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Chronický únavový syndrom	- snížená aktivita, únava	- nadměrné psychické ale i fyzické vypětí, nepravidelný či minimální odpočinek	50-400 případů na 100 000 obyvatel ve vyspělých státech
Obezita			
Anorexie	- odmítání jídla	- zkreslená představa o svém těle	
Pandemie AIDS			

Ú3 Zdraví v přírodě, příroda pro zdraví

Největším a nejrozmanitějším prostředím pro sport je příroda. Vytipujte a zdokumentujte vhodná místa pro turistiku či jiné sportování v okolí své školy. Podle ročního období zvolte vhodnou pohybovou aktivitu (chůze, běh, cyklistika, plavání, lyže). Vytipovaná místa fotograficky zdokumentujte. Informace o tom, kde se nacházíte, zašlete týmu pracujícímu ve třídě.

Jednu z fotografií vložte do platformy jako odpověď.

Ú3 Zdraví v přírodě, příroda pro zdraví

Obtížnost úlohy: méně náročná, předem stanovené lokality, práce se souřadnicemi, dokumentace, vložení do platformy.

Ú4 Mapa našich sportovišť

Místa vhodná na sportování, která vytipovali vaši kamarádi v terénu, vyznačte na mapě. Je možné využít také internetové zdroje.

Mapu vložte jako obrázek do platformy.

Ú4 Mapa našich sportovišť

Obtížnost úlohy: málo náročná; práce s mapou, zakreslování lokalit, vložení do platformy

Místa vhodná pro sportování mají žáci zakreslit do map. Provádějí tedy jejich mapování a v předešlé úloze je dokumentují.

Ú5 Sportovní plakát

Nyní pracujte společně. Pokuste se vyhledat na internetu ještě další sporty, které by bylo možné na zjištěných místech (z předchozích úkolů) provozovat. Upravte své fotografie a vytvořte plakát.

Plakát jako obrázek vložte do platformy.

Ú5 Sportovní plakát

Obtížnost úlohy: náročná; vytvoření koncepce plakátu, práce s grafikou

Oba týmy pracují společně, v počítačové učebně. Úkolem je vytvořit plakát, který by dokumentoval různé sporty. Záleží na fantazii, ale také na sportovním zázemí v obci/městě. Nejčastější místní sporty pak vytvoří základ pro plakát. Při jeho vytváření je třeba nejprve si stanovit jeho celkovou obsahovou i grafickou koncepci.

Plakáty je dobré využít k výzdobě školy. Možné je zrealizovat zjištění názoru formou dotazníku, nebo nechat žáky hlasovat o sportu, který by je nejvíce zajímal a kterému by se případně chtěli věnovat. Na základě zjištění by učitel tělesné výchovy mohl uspořádat v oblíbeném sportu školní turnaj, pokud pro něj jsou na škole vhodné podmínky. Případně je možno takový sport začít provozovat. Informace by mohla být zaslána na odbor školství.

Ú6 Sport v našem městě/obci – kalendář

Pokračujte ve společné práci. Vytvořte kalendář pro následující rok s názvem např. „Nabídka sportovního vyžití v různých ročních obdobích“ nebo „Za pohybem do přírody našeho kraje!“. Využijte především fotografie z terénu.

Kalendář vložte do platformy.

Ú6 Sport v našem městě/obci

Cílem vytvoření kalendáře sportovních aktivit je prezentovat nabídku sportovního vyžití v okolí školy nebo v regionu. Důležité je kalendář nějakým netradičním způsobem nazvat, např. „Nabídka sportovního vyžití v různých ročních obdobích“ nebo „Za pohybem do přírody našeho města, kraje, obce“. Je vhodné zužít fotografie z terénu, které je možné doplnit třeba o další z fotobanky některého z členů týmu. Vytvoříte si tak vhodný reprezentační materiál pro školu.

L2 ŽIJÍ RYCHLE, ŽIJÍ S FASTFOODEM

Většina z vás zná dobře výrobky tzv. fastfoodů. Předností těchto řetězců je rychlé občerstvení. Je zde čisto, nekouří se a velice často bývá součástí přichystaných „balíčků“ také nějaký dárek. Kdo by odolal těmto lákadlům? Je však toto občerstvení zdravé? To bychom měli zjistit.

Ú1 Jak u nás fastfoody zdomácněly

Vydejte se opět do terénu. Zapátrejte po stravovacích zařízeních, tedy i řetězcích tzv. fastfoodů.

- Jak daleko jsou od vaší školy?
- Dotazem u zodpovědného pracovníka zjistěte, kolik lidí využije konkrétní provozovnu denně.
- Pokuste se zjistit i stravovací zvyklosti v daném zařízení.
- Lokalizujte zařízení pomocí GPS, odhadněte vzdálenosti od školy a nahláste vše týmu pracujícímu ve třídě.

Do platformy vložte názvy zařízení a souřadnice GPS.

Zeptejte se spolužáků ve třídě, zda od vás potřebují ještě nějaké další informace. Po splnění úkolů v terénu se vraťte do třídy.

Ú1 Jak u nás fastfoody zdomácněly

Obtížnost úlohy: nízká; vyhledat objekt a stanovit souřadnice, název objektu vložit do platformy (pokud budou dispozici mobily, tak i název poslat).

Pracovní osnova pro mapování zařízení rychlého občerstvení (fastfoodů)

- lokalizace zařízení pomocí GPS,
- odhad vzdálenost od školy,
- provozní doba určitého zařízení,
- nabídka pokrmů a jejich ceny,
- stravovací návyky,
- zjištěné údaje nahlásit indoorovému týmu.

Ú2 Odkud k nám zavítaly fastfoody

Vyhledejte na internetu co nejvíce informací o těchto řetězcích. Zaměřte se na sortiment a kvalitu pokrmů. Vyhledejte i hodnocení z pohledu „Zásad zdravého stravování“. Informace formulujte do jednoduchých sdělení a doplňte o zaslané podklady od týmu v terénu do [Záznamové karty zdraví](#).

Finální verzi záznamové karty vložte do platformy.

Ú2 Odkud k nám zavítaly fastfoody

Obtížnost úlohy: střední; soupis jídel, jejich zhodnocení z pohledu zdravé výživy

Návaznost na předchozí úlohu, kdy tato zařízení jsou mapována v terénu. Výsledky týkající se přehledu pokrmů a jejich kvality mají žáci porovnat se zásadami zdravého stravování. Nejprve je potřeba vymezit zásady zdravého stravování, např. dostatek vlákniny (zelenina, ovoce), omezení smažených jídel – zejména nebezpečí zvýšené hladiny cholesterolu, neslazené nápoje a dostatek tekutin aj. Tyto zásady porovnat se zjištěnou skutečností, kdy je převaha smažených pokrmů, sladké limonády především Coca - Cola aj. S využitím internetových zdrojů a návštěv těchto zařízení zjistit odkud pocházejí (zejména z Ameriky)

Výstupem je doplněná [záznamová karta](#) s výše uvedenými údaji.

Ú3 Mapa fastfoodů

Pracují oba týmy společně. Navštívené fastfoody zakreslete do mapy.

Mapu vložte do platformy.

Ú3 Mapa fastfoodů

Obtížnost úlohy: střední; stažení map z internetu, vyznačení zařízení

Úloha spojená se zanesením geografického rozšíření fastfoodů do mapy.

L3 AREÁL ZDARVÍ MÝCH SNŮ

Každý z nás má jinou představu o nabídce aktivit v areálu zdraví. Formou brainstormingu v rámci týmu navrhnout optimální areál snů. Úkolem úlohy je nejen vyprojektovat návrh takového areálu, ale nalézt i vhodné místo. Projekt znázornit také graficky

Možnost spolupráce s obecním úřadem, odborem životního prostředí, zdravotním odborem, ale také s odborem školství.

Ú1 Náš projekt areálu zdraví

Najděte v okolí nevyužitou lokalitu (proluku, skládku aj.) vhodnou pro vybudování vašeho areálu zdraví. Provedte fotodokumentaci a pokuste se určit GPS. Můžete lokalizovat i nejbližší sportovní areál a navrhnout, co zde vylepšit (v bodech popsat, doplnit nákresem či inspirační fotografií). Informace o místě a svých návrzích na vybudování areálu zašlete týmu pracujícímu ve třídě.

Jako odpověď vložte do platformy souřadnice GPS lokality, kde by mohl být vytvořen areál zdraví. Zeptejte se spolužáků, zda od vás potřebují ještě nějaké další informace. Po splnění úkolů v terénu se vraťte do třídy.

Ú1 Náš projekt areálu zdraví

Obtížnost úlohy: náročná; vytvoření projektu areálu zdraví, vyhledání vhodné lokality v konkrétním místě (obci, městě)

Úloha je zaměřena na tvůrčí činnost žáku spojenou s interpretací zjištěných údajů v terénu. Pokud by bylo možných lokalit více, tak stanovit předem limit (2-3). Je možné také u stávajícího zařízení vypracovat návrh na vylepšení.

Výstupem je provedení fotodokumentace a stanovení GPS. Tyto údaje zaslat indoorovému týmu. Vše poznamenat do záznamového listu (pokud nejsou mobily, tak data vložit po návratu z terénu, pokud jsou k dispozici mobily, tak poznámky budou sloužit pro kontrolu dat, zda vše bylo uloženo). Upozornit žáky na potřebu vytvoření nákreso (plánku) lokality, hlavně jejích rozměrů. Při doplňování vybavení stávajícího areálu je potřeba zakreslit současný stav s vyznačením navrhovaných změn.

Ú2 Finální projekt areálu zdraví

Zapojte svoji fantazii a pokuste se navrhnout optimální sportoviště či celý volnočasový areál tak, aby odpovídal požadavkům zdravého životního stylu. Aby zaujal a hlavně zapojil do aktivního trávení volného času i další spoluobčany. Průběžně evidujte a shromažďujte podklady z terénu. Po návratu druhého týmu společně zpracujte konečnou podobu návrhu areálu svých snů. Využijte fotografií, nákresů, skenujte.

Návrh budoucího areálu i s popisem jednotlivých zařízení a vybavení umístěte do platformy.

Ú2 Finální projekt areálu zdraví

Obtížnost úlohy: náročná; finalizace projektu areálu zdraví, jeho zpracování pro publicitu, komunikace s úřady, hledání možností realizace.

Žáci by pod vedením učitele měli zapojit vlastní fantazii a navrhnout optimální sportoviště či celý volnočasový areál tak, aby odpovídal nejenom požadavkům zdravého životního stylu, ale také jejich představám a zájmům. To se může lišit. Důležité je, aby takový areál především zaujal a zapojil

do aktivního trávení volného času také veřejnost. Výstup (tj. návrh) je potřeba zviditelnit, proto návrh umístěte na webové stránky školy i na vývěsce ve škole. Pokud jej zveřejníte v regionálním tisku nebo zašlete na městský či obecní úřad, je možné, že bude i realizován. Je potřeba navázat kontakty s městskými nebo obecními úřady, odbory školství, zdravotnictví nebo odbory životního prostředí. Jde přeci o vytvoření zázemí pro váš volný čas, a to stojí za to. Nezůstaňte jenom u návrhu, je dobré vyvinout úsilí pro jeho realizaci.

Pozn.: Pro tvorbu projektu využijte například MS PowerPoint nebo OpenOffice Impress, případně i některý volně stažitelný animační program.

Ú3 Reklama zdravého stravování

Pokračujte ve společné práci. Nyní se staňte reklamní agenturou. Výsledky svého pátrání prezentujte na nástěnce nebo výstavních panelech v prostorách školy. Kde budete výstižně prezentovat důležitá fakta, která jste zjistili v průběhu celé hry. Použijte výsledky své práce (fotografie, tabulky, projekt areálu zdraví) zjištěné jak v terénu, tak z jiných zdrojů.

Fotografii své reklamní nástěnky nebo výstavních panelů vložte do platformy jako odpověď.

Ú3 Reklama zdravého stravování

Je potřeba se předem seznámit se zásadami tvorby reklamy, která musí být nápaditá, nevtíravá a musí zaujmout. Učitel (v roli konzultanta) by mohl žákům doporučit, jak návrh propagovat na veřejnosti, tedy jak zajistit jeho reklamu.

Jako média se nabízejí různé informační tabule, nástěnky, ale také videoklipy (pro ty pokročilejší). Záleží na technické úrovni dovedností žáků, ale také na technických možnostech školy. Je žádoucí využít všech získaných materiálů (fotografie, tabulky, projekt areálu zdraví) získaných jak v terénu, tak z jiných zdrojů.

Je možné využít prodejny biopotravin a informací o nich (firma Probio).